

Lørdag 20 jan.1945 - nr.66

Marskalk Stalin meldte i en dagsorden utseent igår ettermiddag: Krakau er falt.

Vestfronten.

Tre russiske armeer fortsetter i hver sin retning lynmarsjen gjennom Polen. Etter å ha tatt Modlin, 30 km fra Warsjawa og 1000 andre steder igår, rykker marskalk Rokossovski fram på en 100 km bred front. Han har tatt byen Prashnisk, ikke langt fra den øst-prøysiske grense, som allerede er inden synsvidde og truer med å isolere hele Øst-Prøyssen. - Nærvest for Warsjawa har general Sjukov erobret byene Skernevitti og Lovich og nærmer seg den overordentlig viktige industribyen Lodz som også trues fra sør av styrker av fra marskalk Konjovs armé. - Konjev har inntatt byen Fetickov og går i rask marsj mot Posen og Øvre-Schlesia. Et ukjent rykte meldte igår at den tyske grensa vest for Chestokova var overskredet. Fra Moskva ble det kunngjort offisielt at den røde hær på ett punkt sto 15 km fra grensa. - Krakau ble erobret av marskalk Konjovs tropper igår, til tross for at tyskerne i all hast hadde tilkalt forsterkninger. - Det russiske flyvåpen har på 3 dager gjort 30 000 utflygninger over kempardene.

"Den russiske offensiven har slått alle rekorder, selv den tyske Blitzkrigen i 1940", skriver en krigskorrespondent. "Den røde hær har aldri gått fram med slik fart - den har heller aldri vært så mekanisert som nå. Tempoet øker stadig. Bare igår rykket de russiske styrkene på sine steder opptil 50 km fram og berridde over 2000 steder. - Tyskerne håpet at russerne ville bli tvunget til å overføre en del av sine styrker til Tolbachins og Malinowski's fronter i Ungarn. Men de forregnet seg. Mens Tolbachin og Malinowski kjempet, arbeidet de andre natt og dag på å lade opp brukodene i Polen."

I Budapest utkjempes døds kampen. Hele rest er på russiske hender. Igår ble 20 000 tyskere tatt til fange. Fangetallet i byen er dermed oppe i 59 000.

Vestfronten.

I Holland fortsetter 2. britiske armé framrykkingen, etter å ha tatt byene Echt og Buxteren. På en 8 km bred front har de tilbakelagt 1/3 av vegen fra Sittard til Roermond. Ser for Sittard har de trengt ytterligere inn i de tyske forsvarslinjene ved Geilankirchen. - På nordsiden av Ardennerkilen fortsetter harde kamper utenfor St.Vith. De allierte har tatt to landsbyer mellom Vielsalm og St.Vith. På kilens sørflanke er amerikanerne satt over elva Sure og kjemper i utkanten av byen Diekirch. - I Alsace har amerikanerne tilbakerovert to byer i Maginotlinjen. Nord for Strassbourg er tyskerne gått ubetydelig fram.

Fjerne Østen.

Amerikanerne fortsetter å rykke fram på Luzon og står 120 km fra Manila. - Flygende festninger, stasjonert på Saipan, angrep industrimål på Honshiu, Japans største øy. Likeledes ble Formosa etter bombet.

I Burma setter japanerne seg voldsomt til motverge foran Mandalay. De har fått forsterkninger og vil tydeligvis forsvare seg til siste mann.

Tyskland.

Generalfeldmarskalk Paulus, Stalingrads forsvarer, som står i spissen for "Freies Deutschland" (tyske offiserer i russisk fangenskap) har sendt følgende budskap til den tyske Wehrmacht og det tyske folk undertegnet av 50 tyske generaler og feldmarskalker: "På øyeblikkelig slutt på krigen! Vend alle våpen mot Hitler! Vi vet at dere gjør overmenneskelige anstrengelser for å holde ut, at dere utstår bitre savn, at alle, fra olding til smågutt gjør den hardeste arbeidsinnsats. Aldri har en krig gått slakk ut over det tyske folk og fedrelandet som nå. Kulde, sykdom og hungersnød truer dere. Få slutt på den selvmorderiske fortsettelse av denne krigen! - Hva kommer etterpå? spør dere. Besettelse

av Tyskland, ja, men ikke denne meningsløse massedød for en tapt sak. Framtiden vil bli tung, men istedetfor terror vil det bli lov og orden. I 1918 forlangte Hindenburg og Ludendorff at krigen skulde stanses, da de innså at den var tapt. Gjør dere det samme! Befri dere selv! Våpen har dere. Gjør det første skritt mot fred. Tro ikke at det i siste øyeblikk vil skje mirakler. Selv det største blodoffer og den mest forbittede motstand kan ikke hindre katastrofen, men bare gjøre Tysklands stilling verre. Ved fredsslutningen vil det være av største betydning om Tyskland er nedkjempet utelukkende med allierte våpen, eller om dere selv har tatt initiativet til fred. - 30. juli forsøkte motige menn å få endskap på terror-regimet. Tyske brødre - nå er det deres tur! Fedrelan! Kaller dere til folkereising: Styrt Hitler og få slutt på krigen! Stor-Britannia.

I sin redegjørelse i Underhuset om forholdene i Grekland sa Churchill: "Stor-Britannia forsynte kommunistene i ELIAS med våpen. Istedetfor å bruke den mot tyskerne gjemte ELIAS-kommunistene dem til de britiske soldatene hadde kastet tyskerne ut. De greske kommunistene hadde bare ett mål: Å tilrive seg makten og nedkjempe anderledes tenkende. De øvet et terror-velde, som jeg ikke tror noen myndighet i verden vil forsvare. ELIAS tok kvinner og menn som gidsler og drev dem barbert fram gjennom snøen. Gidslene ble deportert eller myrdet med kniver og økser. - Vi vil gjøre vårt ytterste for å redde alle de gidsler som er igjen," sa Churchill, "og straffe dem som har mishandlet dem. Dette program vil vi gjennomføre enten det er populært eller ei." - Under debatten som fulgte Churchills redegjørelse, uttalte en av parlamentsmedlemmene at det å kalle ELIAS demokratisk var det samme som å ville si at SS-soldater var skikket til å være søndagsskolelærere. Fra vår egen front.

Øverstkommanderende for de norske styrker, kronprins Olav, er ankommet til U.S.A. for å konferere med amerikanske myndigheter om spørsmål i forbindelse med Norges frigjøring. Kronprinsen hadde igår en samtale med utenriksminister Stettinius.

Da norske bedrifter ikke lenger vil få utlevert kull, vil ca 50 000 norske arbeidere bli arbeidsløse fra 20. jan. I så vestlandet er praktisk talt alle større bedrifter stanset. Tyskerne sier at kullene skal forbeholdes "statsbanene".

Tre skip med kull er nylig gått tilbunns på veg nordover, to ved Stavanger og ett ved Bergen. Tyskerne sender nå kull med ekstratog til Trondheim, for å kunne holde militærtransportene vedlike.

Det tyske skip "Donau" på 16 000 tonn og en båt på 8 000 tonn ble for noen dager siden senket i Ytre Oslofjord. Skipene var lastet med krigsmateriell og soldater.

Domprost Arne Fjellbu er konstituert som biskop i Hålogaland og feltprest for de norske styrkene i de befrieede områder.

Bestyrer Karl Fleischer, Øverland gård, fikk forrige fredag besøk av Gestapo, som sa han hadde radio. Fleischer nektet, men tyskerne satte igang undersøkelse og oppdaget tilslutt noen mistenkelige kasser, som de forlangte å se nærmere på. På dette tidspunkt gjordes Fleischer forsøk på å komme seg vekk, men ble skutt ned med kaldt blod. Hvorvidt skuddet var drepende, vites ennå ikke.

Den unge læge, Henrik Resch, ble skutt av Gestapo forleden. Familien har nå fått vite at mordet beror på en reiltagelse.

Siste!

Etter at bladet var gått i trykken, kommer meldingen om at russerne er trengt inn i Lodz, og at to nye offensiver er innledet: En i sør-Polen på grensa til Tsjekoslovakia, hvor byen Jaslo er tatt, og en i Øst-prøyssen.